

Projectbeschrijving werkgroep grootschalig uitvoeringsproject laseraltimetrie voor waterkeringbeheer

Achtergrond

Naar aanleiding van de kadeverschuivingen bij Wilnis en Terbregge in 2003 en de verzakking van de kanaaldijk bij Stein in 2004 stelden STOWA en Rijkswaterstaat DWW een plan van aanpak op voor onderzoek naar verbetering van inspecties van waterkeringen. In het rapport van *Onderzoek verbetering inspectie waterkeringen. Stroomlijning van inrichting en uitvoering van inspecties* werd onder andere geconstateerd dat er behoefte is aan

- een strakkere stroomlijning van inrichting en uitvoering van visuele inspecties;
- een eenduidige definitie van en instructies voor het inspectieproces en aan borging van de reproduceerbaarheid ervan;
- producten die de inrichting en uitvoering van inspecties ondersteunen.

Geconstateerd werd tevens dat, in aanvulling op visuele inspecties, remotesensingtechnieken en in-situ-metingen ondersteuning kunnen bieden aan het verkrijgen van goede waarnemingen en diagnoses van de toestand van waterkeringen.

In een in het kader van Water Innovatiebron (WINN) uitgebracht *Advies aan RWS voor innovatie dijkinspecties* werd geconstateerd dat dijkinspecties momenteel nog hoofdzakelijk gebaseerd zijn op visuele waarnemingen en dat de kwaliteit van deze inspecties verbeterd zou kunnen worden door gebruik te maken van technische hulpmiddelen. Omdat het naar verwachting nog enige jaren zal duren alvorens de lopende studies naar optimalisering van dijkinspecties tot een eindoordeel komen, is het aan te bevelen nu reeds de inzet van kansrijke hulptechnieken te bevorderen. Een van deze kansrijke inwinningstechnieken is laseraltimetrie.

Probleemstelling

De uitvoering van laseraltimetrie door waterkeringbeheerders vindt momenteel in het algemeen versnipperd plaats. Kennis en ervaring zijn niet centraal aanwezig of geborgd en aanbestedingen en verwerking vinden niet gestroomlijnd plaats.

De snelle technische ontwikkeling van laseraltimetrie maakt het mogelijk dat de specificaties voor het landsdekkende maaiveldbestand, het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), toegroeien naar de eisen die voor het waterkeringbeheer aan het hoogtebestand gesteld worden. Afstemming is hier noodzakelijk.

Doelstellingen

Conform het genoemde advies aan Rijkswaterstaat met betrekking tot innovatieve dijkinspecties is door STOWA de *Werkgroep Grootschalig uitvoeringproject Laseraltimetrie (WGL)* opgericht. Deze werkgroep, die aansluiting zoekt bij lopende initiatieven binnen de waterschappen en het AHN, stelt zich het volgende tot doel:

De WGL ondersteunt de waterschappen en het AHN bij het opzetten en uitvoeren van een grootschalig uitvoeringsproject laseraltimetrie, dat resulteert in een volledig op de werkpraktijk van de waterkeringbeheerder aansluitend laseraltimetrieproduct.

Bij deze hoofddoelstelling zijn de volgende subdoelstellingen geformuleerd, die voorwaarden zijn voor het doen slagen van de geformuleerde hoofddoelstelling:

- op korte termijn worden ervaringen gedeeld tussen het AHN en waterschappen die reeds ervaring hebben met laseraltimetrieprojecten of dit op korte termijn van plan zijn;
- om de samenwerking binnen het uitvoeringsproject te bevorderen en de resultaten eenduidig en uitwisselbaar te krijgen, wordt een standaardspecificatie opgesteld waaraan de ingewonnen hoogtegegevens dienen te voldoen;
- de gegevens in het hoogte-informatiesysteem dienen
 - voldoende gestandaardiseerd te zijn;
 - geïmplementeerd te zijn in de organisatie;
 - volgens een standaardprocedure te worden ingewonnen en verwerkt;
- ten behoeve van een gestroomlijnde aanbesteding worden een standaardbestek, beoordelingscriteria ten behoeve van de gunning, een standaardcontract en een controleprocedure opgesteld;
- kennis en ervaring op het gebied van laseraltimetrie en de specificatie, aanbesteding, controle en het gebruik ervan wordt vastgelegd en de verspreiding ervan onder waterkeringbeheerders wordt bevorderd.

De WGL denkt met de Stuurgroep AHN mee over hun uitvoeringsprogramma, waarbij er naar gestreefd wordt Nederland in kaart te brengen met hoogtegegevens die behalve voor waterbeheer ook voor waterkeringbeheer bruikbaar zullen zijn.

De komst van een dergelijk AHN maakt de initiatieven en documenten van de WGL niet overbodig:

- de WGL-documenten maken kennis toegankelijk en overdraagbaar binnen een waterschap;
- de documenten vormen een goede kennisbasis om bestuur en management in te lichten;
- de actualisatie van het AHN kan voor waterkeringbeheerders soms te lang duren, waardoor zij toch een eigen laseraltimetrieproject aanbesteden en behoefte hebben aan ondersteuning daarbij;
- waterkeringbeheerders kunnen behoefte hebben aan hoger of anders gespecificeerde laseraltimetriedata dan die van het AHN of aan een combinatie met andere data en daarom een eigen laseraltimetrieproject aanbesteden.

De WGL-documenten hebben niet tot doel de inhuur van externe begeleiding overbodig te maken.